

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 23 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. – К.: КНЕУ, 2005. – 592 с.

2. Гапак Н. М. Особливості визначення фінансової стійкості підприємства / Н. М. Гапак, С. А. Капштан // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Економіка. – 2014. – Вип. 1. – С. 191-196. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuues_2014_1_39

3. Кузенко О. Л. Теоретичні підходи до визначення сутності управління фінансовою стійкістю підприємства // [Електронний ресурс] / О. Л. Кузенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. – Вип. 43. – С. 152-157. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2013_43_32

4. Русіна Ю. О. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства та фактори, що на неї впливають // [Електронний ресурс] / Ю. О. Русіна, Ю. В. Полозук // International scientific journal. – 2015. – № 2. – С. 91-94. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2015_2_18

5. Швороб Г. М. Теоретичні підходи до трактування поняття фінансової безпеки // [Електронний ресурс] / Г. М. Швороб // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. – 2013. – № 1. – С. 165-169. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2013_1_35.

УДК: 005.336:005.334.4

Школьник Інна Олександрівна,
д. е. н., професор,
Горобець Людмила Олегівна,
студентка,

Сумський державний університет, м. Суми

**АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЯК УМОВА
ЕФЕКТИВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ**

На даному етапі розвитку економічних відносин в Україні, гостро виникають проблеми із платоспроможністю та банкрутством підприємств. Це спричинене низкою факторів, таких як:

– економічні: рівень інфляції, рівень оподаткування, рівень безробіття, вартість робочої сили, динаміка курсу національної валюти;

– соціальні: освітній рівень, старіння нації, рівень соціального забезпечення;

– політичні: міжнародні угоди та зобов'язання, що стосуються бізнесу та виробництва, рівень політичної стабільності, проведення анти терористичної операції.

Така ситуація потребує застосування інструментів антикризового управління, під яким пропонується розуміти комплекс інструментів зовнішнього і внутрішнього впливу на підприємство, яке проявляє ознаки кризового стану або знаходиться в кризі [2,3].

Криза виникає не раптово, а протягом певного періоду та проявляється у певних аспектах фінансового стану, має наростаючий характер. Головне значення у цьому процесі займає недостатня готовність менеджменту підприємств щодо своєчасної ідентифікації кризових явищ або невчасне реагування на них, що актуалізує необхідність удосконалення методик ідентифікації кризових явищ та формування системи антикризового управління.

Антикризове управління вивчають як невід'ємну складову загальної системи управління підприємством, тому воно повинно ґрунтуватися як на загальних принципах управління, так і на індивідуальних [2].

Даний комплекс інструментів відрізняється від звичайного управління підприємством методами управління, поставленими цілями, постійним

моніторингом фінансового стану, розробленням стратегії чи програми для подолання кризової ситуації, виявлені потенційних загроз, мінімізації витрат на підприємстві та іншими заходами, які будуть необхідні, для фінансової стабілізації діяльності підприємства у динамічних умовах сучасності [4].

Розглядаючи фінансовий стан підприємств в Україні, проаналізуємо відсоток збиткових підприємств у загальній частці (рис. 1).

Оскільки у 2007-2008 роках відбувалася світова криза, доцільно взяти період з 2009 по 2016 рік.

Як ми бачимо на діаграмі, відсоток збиткових підприємств у загальній частці протягом аналізованого періоду зменшився на 14,1 % та у 2016 році складає 27 %.

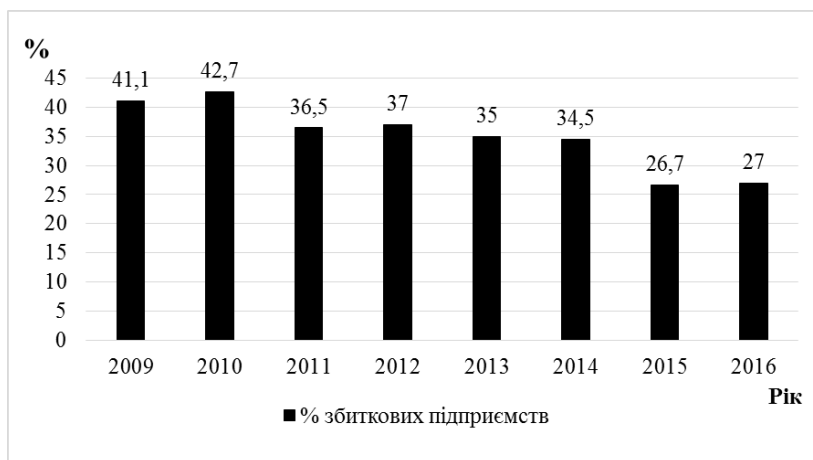

Рисунок 1 – Підприємства, які отримали збиток у % до загальної кількості підприємств за період 2009-2016 рр.

Даний показник суттєво зменшився, що може вказувати на те, що деяка кількість підприємств не вжили необхідні заходи антикризового управління, і це, як наслідок, призвело до банкрутства та ліквідації

підприємств. Однак, на зменшення даного показника також впливає розвиток внутрішньої економіки України та співпраця з міжнародними організаціями, визначення стратегічних цілей розвитку держави, моніторинг та постійний аналіз фінансового стану підприємств.

Для конкретизації стану підприємств за економічною діяльністю, проаналізуємо їх рентабельність (рисунок 2).

Як бачимо, загальна рентабельність протягом всього періоду нестабільна, найменше значення було у 2014 році, що спричинене економічною ситуацією в країні, а саме втрата основних ринків збуту, та пошук нових, що в результаті призвели до максимальної рентабельності 7,4% у 2016 році.

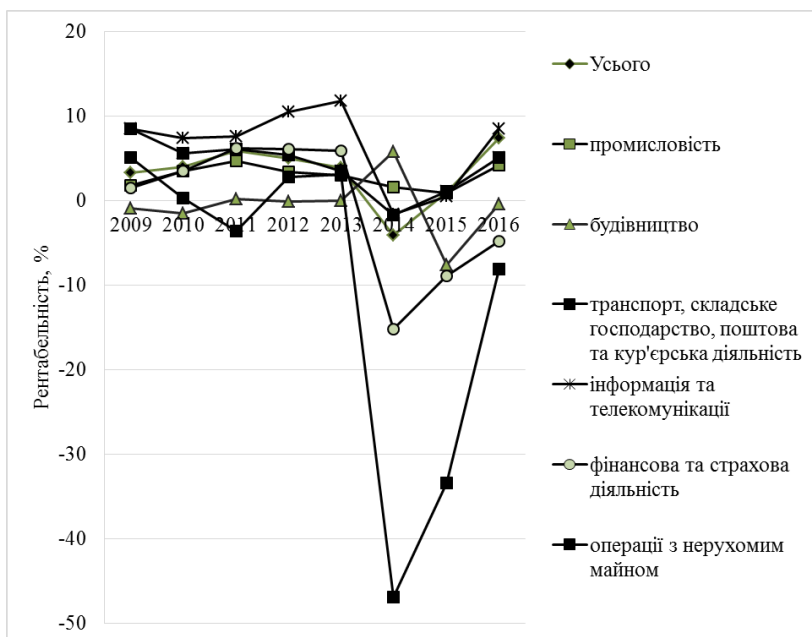

Рисунок 2 – Рентабельність операційної діяльності підприємств за видами діяльності за період 2009-2016 рр.

Рентабельними сферами є транспорт, інформації та телекомунікації та промисловість. Інші сфери є не досить рентабельними, що спричинене значною залежністю від законодавчої бази країни, кон'юнктури ринку, наявності інвестицій та, як головний чинник, своєчасне діагностування передкризового стану на підприємстві та методи їх усунення.

Таким чином, була проведена характеристика антикризового управління на підприємстві, що дало змогу проаналізувати фінансовий стан підприємств в Україні, та визначити тенденцію до зменшення частки збиткових підприємств за період 2009-2016 рр.

Для підвищення фінансової стійкості підприємств, потрібно впроваджувати ефективну антикризову політику, враховуючи відмінність від традиційного управління підприємством.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Єпіфанова І.Ю. Сутність антикризового управління підприємства / І.Ю. Єпіфанова // Економіка і суспільство. – 2016. – №2. – С. 265-269
3. Ладунка І.С. Антикризове управління підприємством / І.С. Ладунка О.І. Андрушина. // Економіка і суспільство. – 2017. – №8. – С. 278-281
4. Погребняк А. Ю. Порівняльний аналіз методик оцінки ймовірності банкрутства в системі антикризового управління на підприємстві / А. Ю. Погребняк // Бізнес Інформ. - 2014. - № 7. - С. 344-352.